

Familie rechtbank Oost-Vlaanderen (afd. Gent), vonnis van 15 december 2016

Huwelijk – Somalië – Erkenning Somalische huwelijksakte – Tegenstrijdige administratieve beslissingen – WIPR – Legalisatie – Artikel 30 WIPR – Legalisatie onmogelijk in land van herkomst – Legalisatie door Minister van Buitenlandse Zaken – Vraag tot overschrijving van de huwelijksakte – Artikel 31, § 1 WIPR

Mariage – Somalie – Reconnaissance d’un acte somalien de mariage – Décisions administratives contradictoires – CODIP – Légalisation – Article 30 CODIP – Légalisation impossible dans le pays d’origine – Légalisation par le ministre des affaires étrangères – Demande de transcription de l’acte de mariage – Article 31 § 1 CODIP

De rechtbank nam inzage van de stukken, waaronder het hieraan gehecht verzoekschrift, neergelegd ter griffie van deze rechtbank op 29 september 2016.

De verzoekers en hun raadsman werden gehoord tijdens de terechtzitting in raadkamer van 17 november 2016, waarna de debatten gesloten werden.

Ter terechtzitting van 1 december 2016 werd het gunstig schriftelijk advies van het openbaar Ministerie door eerste substituut-procureur des Konings Guy Baesen neergelegd, waarna de zaak in beraad werd genomen.

I. Relevante feiten en voorwerp van de vordering

De verzoekers hebben beiden de Somalische nationaliteit. Ze huwden op [...] 2012 in [...] (Somalië).

De verzoekster die zich wenste te verenigen met de verzoeker in België verkreeg een visum gezinshereniging via de ambassade in [...] (Ethiopië) en dit omdat er in Somalië geen Belgische ambassade is.

De verzoekster kreeg een D-visum toegekend op 15 februari 2015 (stuk 3 verzoekers). Op 20 februari 2015 vertrok de verzoekster naar België en sedert 6 maart 2015 is ze ingeschreven aan de [...] in Gent.

De verzoekster is op [...] 2015 bevallen van een dochter [...].

De verzoekers boden hun huwelijksakte aan bij de dienst burgerzaken van de stad Gent om hun huwelijk hier te laten registreren. Bij brief van 6 juni 2016 weigerde de dienst burgerzaken de inschrijving van het huwelijk [...] omdat de voorgelegde huwelijksakte niet zou voldoen aan de voorwaarden van art. 30 § 1 WIPR.

De verzoekers kunnen zich niet vinden in deze weigeringsbeslissing en vragen:

- hun huwelijk afgesloten in [...] (Somalië) op [...] 2012 te willen erkennen;
- de burgerlijke stand te bevelen over te gaan tot overschrijving van deze huwelijksakte conform art. 31 § 1 WIPR;
- de kosten ten laste te leggen van de Belgische staat.

In zijn advies van 1 december 2016 verzoekt de procureur om het verzoek tot erkenning te willen inwilligen.

II. Beoordeling

De vordering tot erkenning van de Somalische huwelijksakte

Het toepasselijk wettelijk kader

Vermits geen multilaterale of bilaterale verdragen van toepassing zijn op de erkenning van de Somalische huwelijksakte is het "gemeen" erkenningsrecht van toepassing zoals opgenomen in het Wetboek voor Internationaal privaatrecht van 2004 (afgekort WIPR).

Artikel 27 §1 WIPR bepaalt dat een buitenlandse authentieke akte in België door alle overheden wordt erkend zonder dat een beroep dient gedaan op enige procedure (erkenning van rechtswege), indien haar rechtsgeldigheid wordt vastgesteld overeenkomstig het krachtens deze wet toepasselijk recht en meer bepaald met inachtneming van de artikelen 18 (wetsontduiking) en 21 WIPR (openbare orde-exceptie). Indien de erkenning geweigerd wordt, kan beroep worden ingesteld bij de rechtbank van eerste aanleg. In dat geval geldt de procedure zoals beschreven in art. 23 WIPR (zie hierover : H. Storme, "Deel III. De erkenning en uitvoerbaarverklaring van vreemde rechterlijke beslissingen en akten", in J. Erauw en mede-auteurs, Internationaal privaatrecht, Mechelen, Gandaius, Kluwer, 2009, nr. 215 e.v.).

Om een erkenning te bekomen moet de verzoeker de documenten voorleggen die in art. 24 WIPR worden opgesomd, voor zover zij van toepassing zijn ten aanzien van authentieke akten. In de praktijk zal het gaan om een uitgifte die voldoet aan de voorwaarden nodig voor de echtheid. Daarenboven moet de akte voldoen aan de voorwaarden die volgens het recht van de staat waar ze werd opgesteld nodig zijn voor haar echtheid (art. 27 § 1, 2) en moet de akte rechtsgeldig zijn overeenkomstig het recht dat volgens het Belgisch wetboek IPR op de betrokken rechtsverhouding toepasselijk is.

Dit betekent dat wanneer het om een huwelijksakte gaat de partners dienen te voldoen aan het recht van het land waarvan zij de nationaliteit hebben (art. 46 lid 1 WIPR) en moeten zij de vormvereisten van het recht van het land waar het huwelijk werd gesloten in acht genomen hebben (art. 47 § 1 WIPR). Op die manier wordt het conflictenrecht getoetst.

Verder vermeldt art. 27 WIPR uitdrukkelijk dat bij die controle de artikelen 18 en 21 WIPR moeten in acht genomen worden. Er mag met andere woorden geen rekening gehouden worden met feiten en handelingen die als enig doel wetsontduiking hebben. Hier wordt nagegaan of de aanknopng berust op een rechtsfeit of rechtshandeling die niet uitsluitend gekozen werd om het toepasselijk recht te doen veranderen of ook niet geveinsd werd. Bovendien blijft ook de openbare orde-exceptie van toepassing: het door het wetboek aangewezen vreemde recht dat de in de akte vervatte rechtshandeling in principe beheerst, zal daardoor voor de controle van de rechtsgeldigheid conform art. 27 WIPR in bepaalde gevallen moeten vervangen worden door een andere relevante bepaling uit dat vreemde recht of uit het Belgisch recht.

Beoordeling van de concrete elementen

De rechtbank stelt vast dat er geen betwisting over bestaat dat aan de art. 27, 46 en 47 WIPR voldaan is. Evenmin wordt de toepassing van art. 18 en 21 WIPR ingeroepen.

Het enige punt van discussie heeft betrekking op de legalisatie van de Somalische huwelijksakte van de verzoekers.

Bij gebrek aan een specifiek verdrag inzake de legalisatie van huwelijksaktes afkomstig uit Somalië geldt het gemeen recht van de legalisatie.

Volgens art. 30 § 1 WIPR moet een buitenlandse rechterlijke beslissing of authentieke akte worden gelegaliseerd om in België geheel of bij uittreksel, in origineel of bij afschrift, te worden voorgelegd. Deze legalisatie bevestigt slechts de echtheid van de handtekening, de hoedanigheid waarin de ondertekenaar van het stuk heeft gehandeld en, in voorkomend geval, de identiteit van het zegel of de stempel op het stuk.

Volgens art. 30 § 2 WIPR wordt de legalisatie gedaan:

- 1° door een Belgische diplomatieke of consulaire ambtenaar die geaccrediteerd is in de Staat waar de beslissing is gewezen of de akte is opgesteld;
- 2° bij gebreke hiervan, door een diplomatieke of consulaire ambtenaar van de buitenlandse Staat die de belangen van België in die Staat behartigt;
- 3° bij gebreke hiervan, door de Minister van Buitenlandse Zaken.

Verder schrijft art. 30 § 3 WIPR voor dat de Koning de nadere regels van de legalisatie bepaalt. Op 12 juli 2006 werd het KB betreffende de legalisatie van buitenlandse rechterlijke beslissingen of authentieke akten (BS 11 januari 2007) uitgevaardigd (gewijzigd bij koninklijk besluit van 19 april 2014) en op 16 december 2006 werd een Omzendbrief met instructies betreffende de legalisatie genomen. Deze laatste omzendbrief werd vervangen door de omzendbrief van 14 januari 2015 (BS 22 januari 2015) en verduidelijkt ook wat legalisatie niet is. Het is geen nazicht van de vorm (juridische vorm, conformiteit met lokale wetgeving), noch van de inhoud (juistheid van de vermelde feiten) van een document. Daarom wordt de volgende formule systematisch in de legalisatieformule opgenomen: "Deze legalisatie waarborgt niet de authenticiteit van de inhoud van het document." Verder vermeldt deze omzendbrief dat de legalisatiegegevens - met de vermelding van de persoon wiens handtekening wordt gelegaliseerd, de naam van de post en de datum - afgedrukt worden op een speciaal zelfklevend etiket (sticker). Dit etiket wordt op het te legaliseren document gekleefd, vervolgens ondertekend door het consular posthoofd die zijn exacte naam vermeldt (of zijn stempel) en het zegel van de post aanbrengt gedeeltelijk op de sticker en gedeeltelijk op het gelegaliseerde document. Is er uitzonderlijk geen plaats op het buitenlands document om de legalisatiesticker aan te brengen, dan kan men de legalisatiesticker op een bijgevoegd blad kleven, dat aan het buitenlands document wordt vastgemaakt, door het zegel van de post gedeeltelijk op het buitenlands document zelf en gedeeltelijk op het bijgevoegd blad te plaatsen. Samen met de legalisatiegegevens wordt een uniek controlecijfer van 16 cijfers afgedrukt, die de veiligheid van de legalisatie waarborgt. Een Belgische autoriteit (gemeente, notaris...) die een document op deze wijze gelegaliseerd ontvangt, kan op een website (<http://Legahveb.dipomatie.be>) via het intikken van het controlecijfer de gegevens van de legalisatie nakijken. Na het invoeren van het controlecijfer verschijnt de naam van de post en de datum waarop het document werd gelegaliseerd.

Uit het stuk 1 van de verzoekers blijkt dat de FOD Buitenlandse zaken, Dienst Legalisatie op 2 maart 2016 attesteert dat het momenteel onmogelijk is in Somalië documenten te laten legaliseren aangezien er geen diplomatieke Belgische vertegenwoordiging is in Somalië. Op de achterzijde is een legalisatie verleend zoals voorgeschreven volgens de hierboven in de omzendbrief van 14 januari 2015 beschreven sticker, zegel en controlecijfer.

De rechtbank stelt dan ook vast dat de akte voldoet aan de voorwaarden van art. 30 § 2, 3° WIPR. Bij nazicht van het controlecijfer blijkt inderdaad de legalisatie door de betrokken dienst gebeurd te zijn. Deze legalisatie heeft er trouwens voor gezorgd dat ook de dienst vreemdelingenzaken en de Belgische ambassade in Adis Abeba deze huwelijksakte hebben erkend want de verzoekster heeft op 15 februari 2015 een visum gezinshereniging verkregen en sedert 6 maart 2015 is zij ingeschreven op het adres van de verzoeker.

De vordering tot het bevelen van de overschrijving van de huwelijksakte conform art. 31 § 1 WIPR

Aangezien art. 48 BW vereist dat enkel een Belg de overschrijving van een vreemde akte in de registers van de burgerlijke stand kan vragen en de verzoekers beiden niet over de Belgische nationaliteit beschikken, kan op dit verzoek niet ingegaan worden.

OP DEZE GRONDEN,

DE RECHTBANK,

met inachtneming van :

- artikel 2 van de wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken
- artikelen 1025 tot en met 1034 Ger.W.
- artikelen 18, 21, 27 en 31 WIPR

Verklaart het verzoek ontvankelijk en gegrond als volgt.

Erkent de huwelijksakte, opgesteld op [...] 2012 door de ambtenaar van de burgerlijke stand te Mogadishu (Somalië), met registernummer [...], waarin het huwelijk tussen de verzoekers wordt afgesloten.

Wijst het verzoek tot overschrijving van deze huwelijksakte in de registers van de burgerlijke stand af als ongegrond.

Laat de kosten van deze eenzijdige procedure ten laste van de verzoekers en begroot deze kosten op € 100,00 rolrecht.

Aldus, in tegenwoordigheid van Guy Baesen, eerste substituut-procureur des Konings, behandeld in raadkamer en uitgesproken in openbare terechtzitting van de zeventiende familiekamer van de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gent op vijftien december tweeduizend zestien.

Heeft de zaak volledig behandeld en erover geoordeeld : alleenrecht-sprekend rechter Katja Jansegers, bijgestaan door griffier Els Bogaert.